

Essi Carlson / Sysmän kunta
kirjaamo@sysma.fi

Viite: Lausuntopyyntö 16.3.2022

Asia: Juuressaaren ranta-asetmakaavan muutos ja laajennus, luonnosvaihe

Sysmän kunnassa on maanomistajien aloitteesta käynnissä ranta-asetmakaavan muutoksen ja laajennuksen valmistelu. Suunnittelualue sijaitsee Sysmän kunnan länsiosassa, Päijänteen Paimenselän ranta-alueilla ja muodostuu kahdesta eri osa-alueesta: Paimenselän itäpuolen mannerrannasta sekä Iso-Juuressaaren itäosasta. Tavoitteena ranta-asetmakaavan muutoksella ja laajennuksella on osoittaa yhteensä 23 loma-asuntotonttia, joista 8 sijoittuu Paimenselän mannerrannan kaava-alueen osalle ja 15 Iso-Juressaaren ranta-alueelle. Nykyinen vanhojen kaavojen (rantaasetmakaava, rantaosayleiskaavan muutos) mukainen rakennuspaikkojen määrä lisääntyy kolmella Iso-Juuressaareen osoitetulla loma-asuntotontilla. Suunnittelualueen kokonaispinta-ala on n. 76 ha. Kaavahanke on edennyt luonnosvaiheeseen ja sen suunnittelutyöstä vastaa Ympäristösuunnittelu Oy.

Pyydettyinä lausuntonaan Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää asiakohdan hankkeesta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Museo muistuttaa hakijaa siitä, että riittävät selvitykset ovat yksi tärkeä maankäyttö- ja rakennuslakiin (132/1999 + myöh. täydennykset) sisältyvä vaatimus myös kulttuuriperinnön osalta, oli kyse sitten pienestä tai suuresta maankäytön muutoksesta. Kuten luontoarvojen kohdalla (luontoselvitys teetetty vuonna 2018), on myös muinaisjäännösten osalta jo maankäyttöhankkeen alkuvaiheessa syytä lähestyä niistä vastaavaa tahoa ja selvittää suunnittelualueen/alueiden muinaisjäännösten (esihistoriallisten ja historiallisten) selvittämisen tarve ja muinaisjäännösrekisterin tietojen ajantasaisuus. Tämä luo pohjan hankkeen sujuvalle etenemiselle.

Viitaten kaavaselostuksen sivulle 18 (arkeologiset selvitykset), muinaisjäännösrekisteri tai vuonna 2008 julkaistu teos *Päijät-Hämeen kiinteät muinaisjäännökset* eivät ole arkeologisia selvityksiä. Lisäksi suunnittelualueet eivät sisällyneet vuonna 2012 suoritetun Päijänteen ranta-alueiden osayleiskaava-alueen arkeologisen inventoinnin kohdealueeseen (*E. Sorvali 2012: Sysmä. Päijänteen ranta-alueiden osayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi, kartta/kuva 1, s. 4*). Viimeksi ne ovat olleet osana inventointialuetta vuonna 2004 suoritetussa Sysmän yleisinventoinnissa (*H. Poutiainen 2004: Sysmä. Arkeologinen täydennysinventointi*). Ajantasaista tietoa suunnittelualueiden muinaismuistolain (295/1963) suojaamista muinaisjäännöksistä ei siten ole saatavilla. Edellä esitetyn perusteella museo edellyttää kaavahankkeeseen liitettävää muinaisjäännösselvitystä, muinaisjäännösinventointia, joka kohdistuu erityisesti muuttuvan maankäytön alueisiin (esim. rakennuspaikat, tiet ja näiden ympäristöt). Selvityksen myötä tiedot

suunnittelualueiden (sekä esihistoriallisista että historiallisen ajan) muinaisjäännöksistä päivitetään ajan tasalle. Päivitetyt tiedot on myös huomioitava kaavatyössä.

Arkeologisen inventoinnin voi tilata haluamaltaan arkeologian toimijalta. Lista arkeologian alan konsulteista löytyy Museoviraston internet-sivuilta (kohta: *Arkeologisten kenttätöiden tilaaminen*). Inventoinnin on täytettävä Museoviraston määrittämät laatuvaatimukset niin tutkimuksen, dokumentoinnin kuin raportoinninkin osalta. Alueellinen vastuumuseo valvoo suoritettavia tutkimuksia ja niiden riittävyttä: inventoinnin raportti on lähetettävä alueelliselle vastuumuseolle arvioitavaksi/hyväksyttäväksi.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Suunnittelualueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kannalta merkittäviä kohteita.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
tutkija, arkeologi	Esko Tikkala
tutkija	Reetta Nousiainen

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus